

Vetävä Lounais-Häme

Leader-yrittystuet 2023-2027

LounaPlussan rahoitusinfot 2023

Tuula Kallioinen

LounaPlussa

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin
osarahoittama

Vetävä Lounais-Häme - LounaPlussa kirittäjänä

*Vetävä on elinvoimainen ja “cool”,
houkuttelee asukkaita ja yrityksiä.
Kirittäjä on kehittäjä, tsemppari,
vauhdittaja ja herättäjä, joka tukee
toisia kehittämisessä.*

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin
osarahoittama

#nuoriso

LEADER

Yhteisille ideoille

TRIPLA
FRS
HML
RMK
3

Strategiset painopisteet kaudelle 2023-2027

Lounais-Häme on monimuotoisen työn tekemisen ja
asumisen alue

Yrittäjyys on vahvistunut ja monipuolistunut

On löydetty ratkaisuja vihreään siirtymään

Alueen nuorten hyvinvointi ja osallisuus ovat kasvaneet

Alueella on vahvaa työllistämistoimintaa

Muutoksia aiempaan rahoituskauteen verraten

- Leader-ryhmillä omia yritystukimuotoja
- Entistä vahvempi painotus ympäristö- ja ilmastoteemoihin, osaamiseen, digitalisaatioon
- Vaikuttavuus ja kestävä kehitys korostuvat
- Vain sähköinen haku, Hyrrä-asiointipalvelu
- Tukien jako tuotos- ja kustannusperusteisiin tukiin: Tuotosperusteisen tuen maksaminen perustuu toteutuneisiin toimenpiteisiin ja on käytössä käynnistys- ja kehittämistuessa. Kustannusperusteisen tuen maksaminen perustuu syntyneisiin kustannuksiin ja on käytössä investointituessa.
- Käsittelyjaksot, hakemuksilla tietyt käsittelypäivät
- Leader-ryhmillä voi olla eroja mitkä tukivälineet kullakin on käytössä
- Muutoksia kaupunkialuerajauksissa
- Hämeessä toimii neljä ryhmää; K-H 3 ja P-H 1

LEADER tuet - max. 5 htv

Yritystoiminnan käynnistysavustus

- Asiantuntijapalvelut käynnistämiseen
- Toteutettavuusselvitykset
- Kaluste- ja pienhankinnat, tietojärjestelmät, perustamiskustannukset

Kehittämisasiavustus

- asiantuntijapalvelut, selvitykset → innovointi, tuotekehitys, kilpailukyky

Investointiavustus

Yrittämisen kokeilu 2500€

Maatalouden kokeilu 2500, 5000, 7500€

Omistajanvaihdoksen suunnittelu 5000€

Osa-aikainen yrittäminen 5000€

Päätoiminen yrittäminen 7500€

Yritystoiminnan suunnittelu 1000€

Yritystoiminnan aloittaminen 2000€

Yritystoiminnan kehittäminen 3000€

Osa-aikaiset ja päätoimiset

5000 – 100 000€

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin osarahoittama

Kehittämis- ja käynnistysavustus maataloille

➤ Maatalouden kokeilutuki 2 500 - 5000 – 7 500 €

- Maatilan y-tunnuksella uuden tuotteen, toimintatavan tai –mallin kokeiluun (uusia kasveja, viljelymenetelmiä, myyntikanavia)
- asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset), ei yrittäjän palkkakuluihin
- Kokeilussa käytettävät aineet ja tarvikkeet
- Kone-, tila- tai maa-alan vuokra
- Hankesuunnitelma työpaketeittain
- Maksu jälkikäteen

➤ Maatilakytkentäisen yrityksen perustaminen 10 000 € (ELY)

Käynnistysavustukset maaseutuyrityksille

- **Yrittämisen kokeilu 2 500 € (ilman y-tunnusta, max 4 kk, työttömyysturva?)**
 - Uuden liiketoiminnan kehittämiseen
 - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset), ei yrittäjän palkkakuluihin
 - Kokeilussa käytettävät aineet ja tarvikkeet, kone- tai tilavuokrat, pienhankinnat, tietojärjestelmät jne.
 - Suunnitelma työpaketeittain
 - Maksu jälkikäteen

Kehittämisyavustukset maaseutuyrityksille

- **Yritystoiminnan suunnittelu 1 000 € (ilman y-tunnusta)**
 - Lähtötilanteen ja edellytysten selvittely, liikeidean sparraus
 - 1-2 päivää asiantuntijapalveluita, viitekustannus 900 € /päivä
- **Yritystoiminnan aloittaminen 2 000 € (aloittava yritys, y-tunnus oltava)**
 - Liiketoimintasuunnitelman laatimisen sparraus, käynnistys- tai investointituen hakemisen valmistelu
 - 2-3 päivää asiantuntijapalveluita, viitekustannus 900 € /päivä

Käynnistysavustukset maaseutuyrityksille

- Osa-aikaisen yrityksen käynnistysavustus 5 000 € (aloittava yritys, y-tunnus oltava)
 - Tavoite 10 000 € liikevaihto vuodessa, työaika 10-35 h viikossa, 480 h/v
 - Vakaa tuloshankkimistarkoitus
 - Esim. sesonkiluontoiseen yritystoimintaan, y-tunnus oltava
 - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
 - Kokeilussa käytettävät aineet ja tarvikkeet, kone- tai tilavuokrat, pienhankinnat jne.
 - Suunnitelma työpaketeittain
 - Maksu jälkikäteen

Käynnistysavustukset maaseutuyrityksille

- **Kokoaikaisen yrityksen käynnistysavustus 7 500 € (starttirahan kanssa mahdollinen)**
 - **Tavoite 15 000 € liikevaihto vuodessa, y-tunnus ja YEL-vakuutus oltava**
 - **asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)**
 - **Kokeilussa käytettävät aineet ja tarvikkeet, kone- tai tilavuokrat, pienhankinnat, tietojärjestelmien käyttömaksut jne.**
 - **Suunnitelma työpaketeittain**
 - **Maksu jälkikäteen**

Kehittämisyavustukset maaseutuyrityksille

- **Yritystoiminnan kehittäminen 3 000 €**
 - Vakiintuneen liiketoiminnan kehittämiseen / laajentamiseen
 - Asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
 - Voidaan myöntää samalla hakijalle kolme kertaa tukikaudella 2023-2027
 - noin 3-4 päivän asiantuntijapalvelu, viitekustannus 900 € /päivä
- **Yritystoiminnan kehittäminen max 50 000 € ELY**

Käynnistysavustukset maaseutuyrityksille

➤ Tuki omistajanvaihdokseen 5 000 €

- Ostettavan yrityksen sijaittava harvaan asutulla/ydinmaaseudulla
- asiantuntija- tai neuvontapalvelut omistajan vaihdoksen suunnitteluun
- voidaan myöntää samalle hakijalle yhden kerran kaudella 2023-2027
- yrityskaupan ei välttämättä tarvitse toteutua hankeaikana
- hankesuunnitelma, jossa kustannusarvio
- tuki myönnetään omistajanvaihdokseen liittyviin asiantuntijapalveluihin, mm. yrityksen hinnan määrittäminen, yrityskauppa-neuvottelut, rahoituksen suunnittelu, verotukseen liittyvät asiat, kauppakirjojen valmistelu

Yritysten investoinnit

- Investointituki 15, 20, 25 tai 30 % (mikro, pieni vai keskisuuri, hama tai ydinmaaseutu, de minimis)
 - rakennusten hankinta ja rakentaminen (maapohjan arvo <10%)
 - uudet ja käytetyt koneet, laitteet, välineet ja muu käyttöomaisuus
 - aineettomat investoinnit, kuten ohjelmistot, patentit, valmistusoikeudet
 - tuen määrä min 1 000€, 5 000 – 100 000 € kokonaiskustannukset
 - Yli 100 000 kokonaiskustannukset -> ELY
- Investoinnit uusiutuvan energian käyttöönottoon tai lisäämiseen harvaan asutulla ja ydinmaaseudulla 30 % (Leader)
- Investointien toteutettavuustutkimukset 50 % (ELY)

Hanketyypit

Kehittämishankkeet
KV, AV

Uusi!

Pienhankkeet

Uusi!

Älykkäät kylät-hankkeet

Investointihankkeet

Investointihankkeet:
maaseudun
peruspalvelut

Investointihankkeet:
ympäristöön liittyvät

Investointihankkeet:
muut

Yritysryhmähankkeet

Uusi!

Viljelijäryhmähankkeet

Koulutus- ja
tiedonvälityshankkeet

Yritysryhmä- ja viljelijäryhmähankkeet

Yritysryhmähankkeet

- 3 – 10 yritystä
- Sekä yhteisiä että yrityskohtaisia kehittämistoimenpiteitä
- Yhteisten toimenpiteiden osuus merkittävä
- Esim. tuotannollisen yht.työn kehittäminen, tuoteperheen suunnitt. tai markkinointi
- Hakijana kehittämisorganisaatio
- Tukitaso 75 %

Viljelijäryhmähankkeet

- Kuten yritysryhmähanke
- Ero neuvo-toimenpiteeseen tulee olla selkeä
- Työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen tai muu vastaava

Koulutus- ja tiedonvälityshankkeet

- **Koulutushankkeet** maatalouden, metsätalouden ja maaseudun yritysten, yhteisöjen ja asukkaiden osaamisen lisäämiseen
 - Maa- ja metsätalouden kestävyys ,kilpailukyky, resurssitehokkuus
 - Tutkimus- ja innovaatiotiedon saattaminen viljelijöille
 - Luonto- ja ympäristötieto
- Tukitaso 70 – 100 %, riippuu koulutuksen kohderyhmästä
- **Tiedonvälityshankkeet** maatalouden, metsätalouden ja maaseudun yritysten ja yhteisöjen tiedon lisäämiseen sekä luonnon, ympäristön ja ilmaston suojeluun liittyvän tiedon lisäämiseen
 - Aiheina mm. ilmasto- ja ympäristöasiat, digitalisaatio, kestävä tuotanto ja toiminta, digitalisaation hyödyntäminen, uudet ratkaisut ja toimintamallit
 - Vahva viestinnällinen ulottuvuus
 - Tukitaso enintään 100 %

Valmisteluraha

- Voidaan myöntää mm. yritys- tai viljelijäryhmähankkeiden valmisteluun
- Ehtona hakijan/ryhmän aito pyrkimys kehittämiseen
- Voidaan selvittää hankkeen onnistumisedellytyksiä, koota yritysryhmää, kartoittaa kumppaneita jne. valmisteluja
- Valmistelurahan tuloksena syntyy aiesopimus, kumppanuus, konkreettinen suunnitelma toteutuksesta
- Jos idea ei toimi, raportti hankkeen toteutumattomuuden syistä
- Tuki 5 000 € vakioitu kertakorvaus

Hakeminen Hyrrässä

- Sähköinen haku ainoa mahdollinen, edellyttää suomi.fi valtuuksien käyttöä
- Maaseudun yritystukea saa hakea jatkuvasti. Hakemukset ratkaistaan valintajaksoittain, jotka ovat: 1) 16 päivästä lokakuuta 15 päivään tammikuuta; 2) 16 päivästä tammikuuta 15 päivään maaliskuuta; 3) 16 päivästä maaliskuuta 15 päivään toukokuuta; 4) 16 päivästä toukokuuta 15 päivään elokuuta; 5) 16 päivästä elokuuta 15 päivään lokakuuta.
- Toimitilainvestointeja koskevia aluerajauksia kaupunkialueilla - Maaseutuluokituksen mukainen tukialuekartta:
<https://ely.maps.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?webmap=c3128af001514e5a80c87c3ea510edb0>
- Myös muissa tukimuodoissa mahdollisia aluerajauksia
- Yritystukiin täytettävä "Toimenpidesuunnitelmalomake", joka löytyy maaseutu.fi/Hämeen aluesivuilta: <https://maaseutu.fi/alueelliset-sivut/hame/hameen-koulutusmateriaalit/koulutusmateriaalit-hameen-yrittajille/>

Yritystuen myöntämisen rajoitukset:

Tukea ei voida myöntää, jos:

- Hakija on ollut piittaamaton aiemman myönnetyn tuen ehtojen noudattamisessa
- Tuen myöntämisen edellytykset on luotu keinotekoisesti
- Tuen hakija on olennaisesti laiminlyönyt veroja tai muita lakisääteisiä maksuja
- Tuen hakijalla on olennaisia maksuhäiriöitä tai velkoja ulosotossa
- Tuen hakija on vaikeuksissa oleva yritys, esimerkiksi jos yli kolme vuotta toiminut osakeyhtiö on menettänyt yli puolet merkitystä osakepääomastaan kertyneiden tappioiden vuoksi, se ei ole tukikelpoinen.

Tukea ei myönnetä seuraaviin investointeihin:

- 1) eläinten hankintaan,
- 2) maatalouden alkutuotantoon tarkoitettujen traktorin tai muun koneen hankintaan,
- 3) liikennealan investointeihin,
- 4) puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankintaan,
- 5) korvausinvestointeihin,
- 6) energiakäyttöön tarkoitettujen turpeen tuotantoon liittyviin investointeihin,
- 7) toisen yhtiön osakkeiden taikka liiketoiminnan hankintaan. Poikkeus: kiinteistöyhtiön osakkeet toimitilaa varten.
- 8) investointiin, jonka tarkoituksena on ainoastaan toimitilojen tarjoaminen vuokralle,
- 9) kiinteistön tai rakennuksen hankintaan julkisyhteisöltä, ellei hankintaa tehdä markkinaehtoisesti,
- 10) kokonaisteholtaan yli kahden megawatin uusiutuvan energian tuotantolaitokseen,
- 11) aurinko- ja tuulivoimaloihin tai
- 12) koneurakoinnin maansiirtokoneisiin.

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin
osarahoittama

Ota yhteyttä, kun idea herää !

Tuula Kallioinen, toiminnanjohtaja, 050 5824715

Elina Hujanen, hankeneuvoja, 050 3791831

[etunimi.sukunim\(at\)lounaplussa.fi](mailto:etunimi.sukunim(at)lounaplussa.fi)

www.lounaplussa.fi